

Wárágã Páwũlõ 'bã sîlé 'bá Ífésō gá rĩ 'banî rĩ

¹ Wárágã 'dĩ angá mádrĩ ma Páwũlõ ùpígóná Kúrísītō Yēsũ drĩ Ádróná 'bã lētáná sī rĩ drĩ, ásī ĩ'di 'bá alá ã'ĩtáná trũ Yēsũ Kúrísītō agá Ífésō gá 'dĩ 'banî.

² Lētáná uyanâ kóru ãzıla ásī ìgbě Ādróná ãmã Átẹpì ãzıla Úpí ãma ãni Yēsũ Kúrísītō drĩ rĩ 'bã adru ĩmi abe.

Sūsú wíjò Úrínđí sī ãmaní Kúrísītō sī rĩ

³ Lē ìcù kí Ādróná 'i, 'dĩ Átẹpì ãmã Úpí Yēsũ Kúrísītō drĩ rĩ 'i. Ícíná ãmaní Kúrísītō trũ rĩ sī, fē ãmaní drĩlẹba, wí ãmaní sūsú pírí Úrínđí drĩ 'bũ gálé 'dĩ kí. ⁴ Ā'dusĩku ùpě ándrá ãma ídu Kúrísītō rù sī adrujò ĩ'di 'bã 'bá ru 'dĩ sī 'bã drĩ ùnókù ku, 'bã ãma adrujò alá ru ãzıla ìjò kóru ĩ'di 'bã méléti gá. ⁵ 'Bã ãma ídu acájò ĩ'di 'bã anzì rú Yēsũ Kúrísītō agá sī, ìjò ĩ'di 'bã lélé ãyĩkō fēlẹpí ĩ'diní rĩ kí sī. ⁶ Lē ãma ìcù kí Ādróná 'i ásī ìgbě ĩ'di ãni dīzã rú ĩ'di 'bã fēlẹ ãmaní ìsálì, ĩ'di 'bã Ngópĩ ĩ'di 'bã lélé rĩ agá sī rĩ sī. ⁷ ĩ'di agá unze ãma ãrĩ ĩ'didrĩ gá rĩ sī, ãma trũjò ìjò ùnzì agá. Ásí ìgbě Ādróná ãni ãmbógó rĩ sī, ⁸ ĩ'diní fēlẹ ãmaní ìyō rú ù'bĩnã kóru ùndũwã ĩ'didrĩ, ãzıla ìjò nĩnã ĩ'didrĩ gá rĩ sī. ⁹ Āzıla fē ãmaní ìjò ĩ'di ãni zìlẹ zì-zì ĩ'di 'bã lélé rĩ nĩjò ĩ'di 'bã adrujò múké ĩ'di

mifī gá rī, ī'di 'bā ūrālē idélé Kúrísītō agā sī rī 'i.
¹⁰ Ījō ī'di 'bā itulé rī sáwā piri-piri rī drī ca 'bo,
 ī'di āko pírí 'bū gá rī kí ícǐ āko ūnókú gá rī abe
 Úpí ālu pálé gá 'dī Kúrísītō 'i.

¹¹ Āko pírí kí ru idé Ādróná 'bā itulé āzila ī'di
 'bā ásí 'bā ūrālē rī áni, āzila Ādróná ūpē āma
 adrujó 'bá ī'di āni la rú, ícíná Kúrísītō agá rī sī,
 ā'dusíku ī'di 'bā lélé rī sī 'dī Ījō ī'diní 'bālē ídu rī
 'i. ¹² Āma gápi 'bá Yāhūdī rú drīdrī ásí 'bālépi
 Kúrísītō agá 'dī, ūpē āma ī'di ícújó āmbōgō
 ī'didrī dīzā rú rī sī. ¹³ Āzila úsu vā ĩmi Kúrísītō
 agá ĩndī ĩminí Ījō mgbā rī arejō 'bo rī sī, 'dī Ījō
 mgbā patáná ĩmidrī gá rī drī 'i. ĩminí ī'di ā'Ījō 'bo
 rī sī ĩbī dó sī ícétáná ĩmi ī'di āni rī ĩmi uru 'bá gá
 Úrindí Ālá Ādróná ní azilē rī sī. ¹⁴ Úrindí ī'di āko
 a'belé pá tulépi āwítā rú kpere 'bá kí unzejó pírí
 'bo, sī adrujó Ādróná 'bā āko rú. Ījō 'dī sī, lē āma
 ĩnzī kí Ādróná 'i dīzā ī'di āni āmbógó rī sī.

Páwũlō 'bā Ādróná zijó rī

¹⁵ Ījō 'dī sī, ú'dú ma Ījō arejō ā'Ītáná ĩmi āni
 Yēsū agá rī drī gá āzila lētáná ĩmi āni 'bá ālá rī
 'ba rú pírí rī sī, ¹⁶ má a'be āwā'difō fēnā Ādróná
 ní ĩmi Ījō sī rī ku āzila ma ĩmi Ījō ūrā mání ĩminí
 Ādróná zī agá. ¹⁷ Ma Ādróná Úpí āma āni Yēsū
 Kúrísītō drī Átépi dīzā rú rī zī sī ĩminí ūndūwā
 Úrindí drī gá rī fējó āzila ícétáná kí abe, Ījō 'dī
 sī ĩmi dó sī ī'di nī ndē rá. ¹⁸ Ma vā Ādróná zī
 mifī ĩmi ásí drī gá rī kí nzījō ĩmi dó sī nī la rá,
 āzila ĩmi dó sī ásí 'bā āko ī'diní dīzā rú drīlē gálē
 Ādróná 'bā ĩmi umvejó ĩminí mụlē ịsụlē rī kí drī

gá, ¹⁹ āzila ũkpó ĩ'di āni āmbógó ndēlépi rá rĩ la āzĩ nga āma 'bá ĩ'di ā'ĩlépi 'dĩ abe nĩ. Ũkpó 'dā cécé ũkpó ĩ'didrĩ āmbógó rĩ 'bā āzĩ ngajó rĩ āni. ²⁰ ĩ'di 'bā ayulé sī Kúrísītō ní, ĩ'diní sī ĩ'di ingajó ídri drā agá āzila ĩ'di irijó ĩ'di 'bā drĩ āndá rĩ gá āngũ 'bũ gá rĩ gá rĩ 'i. ²¹ Kúrísītō Úpí ru ũkpó drĩ cená 'bũ gá rĩ agá pírí, āzítáná āzila ũkpó āzila ũpi kí drĩlé gá, rú ĩ'didrĩ gá fēlé rĩ ndē āmbōgō sī āmbogo ũnókú ú'dí'da 'dĩ 'badrĩ kí rá, āzila ũnókú druzĩ amúlépi vulé rĩ 'badrĩ kí rá. ²² Āzila Ādróná 'bā āko pírí kí ĩ'di pálé gá, 'bā dó ĩ'di adrujó kánísā drĩlé ru āko pírí kí drĩlé gá. ²³ Kánísā ĩ'di uru'bá Kúrísītō drĩ gá rĩ 'i, ga ũkpó Kúrísītō drĩ sī tré ĩ'di sī āko pírí ga kí tré gērĩ pírí gá.

2

Kúrísītō agá ála adru ídri

¹ Ándrá ídu ĩminí drĩ Yēsũ Kúrísītō ā'ĩjọ ku rĩ sī, ĩmi ũdrā ĩjọ ũnzí ĩmidrĩ kí agá úrindí sī rá ā'dusĩku ĩgā Ādróná tị arelé úmgbé. ² ĩmi idé ándrá ĩjọ 'dĩ kí, ĩminí u'ájọ gērĩ ũnókú 'dĩ drĩ kí vú ũbĩjọ rĩ sī, āzila ũkpó úpí súrú ũlĩ agá 'bũ agá 'dĩ drĩ, úrindí ũnzí ú'dí'da āzĩ ngalépi 'bā Ādróná tị gālépi úmgbé 'dĩ kí agá rĩ sī. ³ Ũ'dú ālu āma pírí u'á kí ándrá ĩjọ ũnzí ĩ'bā kí idélé 'dĩ kí agá rá, ĩjọ 'dĩ kí āmā ũrālē āzila āmā uru'bá 'bā lēlé rĩ kí. 'Bá āzĩ rĩ kí āni, āma dó sī adru 'bá ándrá tátí drĩrima ĩsúlépi ũmbā ĩ'didrĩ sī rĩ kí. ⁴ Wó lētáná ĩ'didrĩ āmaní āmbógó rĩ sī, Ādróná ásí ĩgbē ambamba rĩ, ⁵ 'bā āma ídri Kúrísītō be

táni āmaní ũdrā agá ìjọ ũnzí agá úríndí sī rá. Pa lú ĩmi ásí ìgbẹ̀ ĩ'didrị́ gá rī sī.

6 Ādróná inga āma Kúrísītō be āzila fẹ̀ āmaní rijó ĩ'di trū Ūpī Kúrísītō Yẹsū drị́ 'bū́ gá rī agá. 7 Ìjọ́ 'dī́ sī, ìtú amúlẹpi rī́ sī, ásí ìgbẹ̀ ĩ'didrị́ ndělẹpi rá ukólẹpi ku rī́ 'bā́ i'dá dọ́ sī āmaní Kúrísītō Yẹsū agá sī. 8 Ā'dusīku pa āma ásí ìgbẹ̀ ĩ'didrị́ gá rī́ sī, 'dī́ ā'ítáná sī adru ìjọ́ angálẹpi ĩmidrị́ la ku, ĩ'di āko Ādróná 'bā́ fẹ́lé nī́ rī́ 'i; 9 adru āzị́ nğaná sī ku, 'bá́ āzị́ ipị́ dọ́ sī ru ìjọ́ la sī ku. 10 Ā'dusīku āma drīmuvú́ ĩ'di 'bā́ 'bālẹ́ Kúrísītō Yẹsū agá sī ìjọ́ mgbā́ rī́ ngajọ́ ándrá Ādróná 'bā́ idéléle āmaní ídu drīdrị́ rī́ ngajọ́ rī́ 'i.

Kúrísītō agá āma 'bá álu

11 Ìjọ́ 'dī́ sī, ĩmi ũrā drī́ ìjọ́ ándrá ĩmi tíjọ́ āmíyóná ru, 'bá́ Yāhúdī́ rú ìtārālẹ́ drị́ sī 'dī́ 'bā́ kí ĩmi umvejọ́ “'Bá ìtārālẹ́ ku 'dī́ kí rú” rī́ 'i (wó 'dī́ kí ìjọ́ lú idéléle ọ́ru' bā́ gá rī́ kí adru 'bá ìtārājọ́ ásí gá rī́ 'i ku). † 12 Īnī́ rá ĩmi ándrá Kúrísītō trū ndú-ndú, úlá ándrá ĩmi 'bá́ Ịsịrayílī́ āni la rú ku āzila āmíyóná ru ìjọ́ Ādróná 'bā́ azilẹ́ ĩ'baní rī́ kí kóru. Īri u'aléle ũnókú drị́ gá 'dā́ Ādróná kóru āzila ásí 'bā́nā́ kóru. 13 Wó ú'dī́ da ĩmi ándrá 'bá́ alí rará ru 'dī́, ícì dọ́ ĩmi Kúrísītō Yẹsū trū álu, ají dọ́ ĩmi āni rú ārí Kúrísītō drị́ sī.

14 Kúrísītō 'bā́ mgbā́ rī́ atrị́ āma ásí ũnzí āmaní āma lẹ́jọ́ ku rī́ agá sī āma 'bá́ Yāhúdī́ ru 'dī́ kí icíjọ́ 'bá́ Yāhúdī́ rú ku 'dī́ abe álu. Anu bōrṓ kí drīdrị́nī́ gá kí awalẹpi ndú-ndú sī adrujọ́ mẹrọ́' bā́ ru rī́

† 2:11 Āzítáná Amvinjá 10:16; 30:6; Kōlōsáyí 2:11; Rímí 2:28-29

rá. ¹⁵ Anu āzítáŋá 'bá Yāhúđī 'badrī cécé bōrō áni kí drīdrīŋī gá rī ĩ'di 'bā drāŋá sī rá, sī amuṭi ĩrī 'dī kí icíjō 'bá ú'di ālu rú ĩ'di be, ají dó sī ásī ĩgbē gērī ālu 'dī sī. ¹⁶ ĩ'di 'bā drāŋá mūsālá'bā sī gá rī sī, Kúrísītō andi āngū ūnzí ĩ'badrī rī rá. Mūsālá'bā sī icí āma ʊrʊ'bá ālu agá, āzila ají dó sī kí vúlé Ādróná rú. ¹⁷ ĩjō 'dī sī, Kúrísītō amú ĩjō mgbā ásī ĩgbē drī gá rī ūlūlé 'bá pírí 'banī, ĩmi 'bá Yāhúđī rú ku ándrá rará ru Ādróná be 'dī, āzila 'bá Yāhúđī rú āníŋá 'dī 'banī. † ¹⁸ ĩ'di Kúrísītō rú sī āma icó amúlé Úrindí Ālá ālu 'dī sī Ādróná āmā Átépi rú rī drīlé gá rá.

¹⁹ ĩjō 'dī sī, ĩmi 'bá Yāhúđī rú ku 'dī, ĩmi adru dó āmíyóná ru ĩđi ku. ĩmi dó Ādróná 'bā 'bá āzila 'bá ĩ'didrī lícō gá rī kī. ²⁰ Úsī dó ĩmi jó ĩndú 'bá ʊpigoŋa rú āzila 'bá nābiya rú 'dī 'bā kí 'bālé 'dī ĩjō ĩ'bā kí imbálé rī drī gá. Āzila írā kónā gá jó 'bā sī pá tujó rī ĩ'di Kúrísītō Yēsū 'bā āmgbā rī 'i. ²¹ ĩ'di agá jó icí dó ru ālu āzila tu pá jó Ālá Úpí ĩnzījō rī rú. ²² Ícíná ĩmi āni ĩ'di agá rī sī, úsī vā ĩmi 'bá pírí abe jó ālu rú, āngū Ādróná 'bā sī u'ájó ala gá Úrindí ĩ'didrī sī rī rú.

3

Páwŭlō 'bá ĩjō ūlūlépi 'bá Yāhúđī rú ku rī 'baní rī 'i

¹ ĩjō 'dī sī, ma Páwŭlō 'i, ma Ādróná zī ĩmi ĩjō sī. Ma mābúsū gá la āzī Kúrísītō Yēsū 'bā félé mádrī, sī ĩjō mgbā rī ūlūjō ĩmi 'bá Yāhúđī rú ku

† 2:17 Īsáyā 57:19

'dī 'baní rī sī. ² Ījọ mgbā sī ĩmi are ĳjọ āzị Ādróná 'bā fēlé mádrị ásị ĳgbē ĩ'didrị gá rī sī ĩmi āzā kojọ 'dī rá. ³ Ādróná i'da mání ĳjọ ĩ'di āni itulé zīlé zī-zī rī. Ásī ĩminí ĳjọ ĳjọ 'dī drị gá were rú 'bo. ⁴ ĩminí ĳjọ 'dī lājọ 'bo rī sī, ĩmi dó ndre la rá ávā ĳjọ Ādróná āni zīlé zī-zī Kúrísītō drị gá rī rá. ⁵ ĳjọ Ādróná āni ĩ'di 'bā zīlé zī-zī 'dī i'da ándrá ĩ'di 'bá 'baní ku, wó ú'di'da rī gá, i'da dó ĩ'di Úrínđí Ālá rī sī. I'da ĩ'di 'bá ĩ'di āni ĩ'di 'bā ũpēlé ũpịgoṅa ālá āzıla nābịya rú 'dī 'baní. ⁶ ĳjọ zīlé zī-zī rī 'bā ífí ĳjọ mgbā Yésũ drị gá rī fē 'bá Yāhúđị rú ku 'dī 'baní 'bá Yāhúđị rú 'dī abe drịlẹba Ādróná drị gá rī ịsúlé, kí ụrụ'bá ālu 'bā ịsélé āzıla kí ĳjọ Ādróná āni ĩ'di 'bā azilé Kúrísītō Yésũ rụ sī rī awa kí drīdrịṅ gá ĩ'bā ā'ịtáná Yésũ agá rī sī.

⁷ Má acá átí'bó ĳjọ mgbā 'dī ũlūlépi rī rú fētáná ásị ĳgbē Ādróná āni ĩ'di 'bā fēlé mání āzị ũkpō ĩ'didrị 'bā ngalé rī sī. ⁸ Ma 'bá āsịṅá gá 'bá Ādróná āni 'dī kí agá pírí rī 'i, wó mání tání adrujó 'dī 'bā áni rá tí, Ādróná fē mání drịlẹba sī āzị ĩ'di āni āmbógó ĳjọ mgbā rī ũlūjó 'bá Yāhúđị rú ku rī 'baní málí Kúrísītō drị ukólépi ku rī drị gá. ⁹ Ādróná fē vā mání āzị ĳjọ ándrá ĩ'di āni zīlé zī-zī údu rī i'dajọ 'bá pírí 'baní tondọlọ. 'Dī Ādróná āko pírí kí ũ'bālépi nī rī 'i. ¹⁰ Idé ĳjọ 'dī ĩni la ú'di'da i'dajọ la úrínđí 'baní, āzıla 'bá kí drị celépi ũkpō trū 'bụ agá 'dī abe, Ādróná 'bā ũndūwā āmbögō ینگöpí yā rī. Ādróná i'da ĩ'baní ũndūwā ĩ'didrị āzị ĩ'di 'bā ngalé kánịsā agá rī sī. ¹¹ Ādróná itú ándrá ĳjọ 'dī ídu ĳjọ ĩ'di 'bā ũtílé

ukólēpi ku rī sī, āzila idé ĩjō 'dī Kúrīsītō Yēsū
 āmā Úpí rŭ sī. ¹² Āmaní ĩ'di ā'ĳjō rá rī sī āzila
 āmaní āma icĳjō ĩ'di trŭ ālu rī sī, gĕrĳ Ādróná
 rŭlé rī ĩ'di āmaní mgbo rú, āma dó mu ĩ'di rŭlé
 ũrĳ kóru. ¹³ Má a'ĳ ĩmidrĳ, ĩmi ásĳ 'bā ũtĳ ĩjō mání
 ũcōgō ĩsŭjō ĩjō ũlŭná ĩminí ĩmi 'bā Yāhŭđĳ rú ku
 'dī 'baní rī sī ku, ā'dusĳku 'dī pírí ĩmi ĩjō sī.

*Páwŭlō 'bā Ādróná zĳjō Kŭrĳsĳtĳyánĳ Īfēsō gá
 rī 'baní rī*

¹⁴ ĩjō 'dī sī, átĳ āja vŭrŭ Ādróná āmā Átēpĳ drĳlē
 gá sī ĩminí Ādróná ā'ĳjō. ¹⁵ ĩ'di 'bā fēlépi la lĳcō
 'bŭ gá āzila vā ũnōkŭ drĳ gá 'dī 'baní adrujō cí rī
 'i. ¹⁶ ĩ'di málĳ trŭ fēlé 'bā pírí ĩ'di āni 'dī 'banĳ.
 ĩjō 'dī sī, ázĳ Ādróná 'i Úrĳndĳ ĩ'didrĳ 'bā fē ĩminí
 ũkpō, ĩmi ásĳ dó sī adru ũkpō ru, ¹⁷ ma vā Ādróná
 zĳ lē Kúrīsītō 'bā ri ĩmi ásĳ gá āsĳŋā kóru ā'dusĳku
 ĩmi ā'ĳ ĩ'di rá. Āzila ma vā Ādróná zĳ lētáná ĩminí
 ĩ'di lĕjō āzila ĩminí ĩmi lĕjō ĩmi drĳdrĳŋĳ gá 'dī 'bā
 fē ĩminí pá tujō ũkpō ru. ¹⁸ Gĕrĳ 'dī sī, ĩmi āzila
 'bā pírí Ādróná āni 'dī kí mu nĳlé la Kúrīsītō lē
 āma ĩngōpĳ yā rī gá rá. Lē āma ambamba, āsĳŋā
 kóru. ¹⁹ 'Bā āzĳ drĳ tání Yēsū Kúrīsītō lē āma
 ĩngōpĳ yā rī nĳ agá pírí ku tí, ma Ādróná zĳ ĩminí
 sī nĳjō la, ĩmi dó sī adru cécé Ādróná áni.

²⁰⁻²¹ Dĳzā 'bā adru Ādróná ní ũkpō ĩ'di āni āzĳ
 ngalēpi āma agā sī āko ĩ'di 'bā icólé idélé rī kí
 idĕjō ndĕ āmaní zĳlé ĩ'didrĳlē jōku āmaní ũrālĕ
 rī kí rá. Āzila dĳzā 'bā adru ĩ'dinĳ kánĳsā agá
 āzila Kúrīsītō Yēsū agá sáwā pírí sī, āsĳŋā kóru!
 Ámĳnā.

4

Ícì āma ʊrʊ' bá Kúrísītō agā sī

¹ Mā adrujó mǎbúsũ rú āzì Úpí drī gá ìjọ ùlũjọ rī ngajó rī sī, ma māmálá 'bā ĩmi rú ĩmi u'á ádrízā múké Ādróná 'bā ĩmi umvejó adrujọ ĩ'di 'bā 'bá ru rī sī. ² Ìjọ pírí míní idélé rī kí agá ĩmi ásì 'bā adru jǎ āzila ìgbẹ ru, ĩmi ásì 'bā ta ìjọ tǎ-tǎ, ĩmi u'á ĩmi drīdrínǎ gá lètáná sī ásì jǎ sī.

³ ĩmi ʊ'bī ũkpó ru u'ájọ tì icitáná Úrínđí 'bā fēlé sī ĩmi umvejó adrujọ ásì ìgbẹ sī rī agá. ⁴ Āma 'bá ā'ītáná agá 'dī, āma ʊrʊ' bá ālu agá, Úrínđí vā ālu, cécé Ādróná 'bā ándrá āma umvejó ásì 'bǎná ālu agá rī sī rī áni. ⁵ Úpí ĩ'di ālu, ā'ītáná ālu, āzila bǎbǔtǐzī vā ālu. ⁶ Ādróná ālu Átẹpì rú rī āko pírí 'badrī, āko pírí kí drīlé gá, āko pírí agá sī āzila u'álẹpì āko pírí kí agá rī 'i.

⁷ Wó Kúrísītō fē āma ālu-ālu ní fētáná ndú-ndú kí ásì ìgbẹ ĩ'didrī gá rī sī ĩ'di 'bā lélé awalé rī áni.

⁸ Ìjọ 'dī sī, sīlé bǔkǔ Ādróná drī agá rī áni,

“Ī'di mụ tǔlé 'bǔ gá ʊrʊgálé 'bo,

'du 'bá mǎbúsũ rú 'dī kí ĩndī

āzila fē dó 'bá 'baní fētáná kí.” †

⁹ (Bǔkǔ Ādróná drī drī jọ la: “Tụ āngũ ʊrʊgá rī gá” ìjọ 'dī 'bā ífí íngoní? Ífí la sị vǔrú ʊnọkú ĩndú gálé ráká. ¹⁰ 'Bá asílẹpì 'bǔ gálé ʊnọkú drī gá 'dólé rī ĩ'di 'bá tǔlépì āngũ ʊrʊgá wílíwílí

āndānī rī gá pírí rī 'i, āko pírí 'bā adru kí ĩ'di 'bā lélé rī áni.) ¹¹ Ī'di Kúrísītō 'bá 'baní āzì ndú-ndú kí fēlẹpì rī 'i, ʊpẹ 'bá āzì rī kí adrujọ

† 4:8 Zǎbǔrī 68:18

ũpígóná ru, āzī kí adrujó nābiya rú, āzī rī kí 'bá ijó mgbā rī ũlūlépi rī kí ru, āzila ũpē 'bá āzī rī kí 'bá ā'ītáná agá rī kí tāmبالé āzila kí imbájó. ¹² Idé ijó 'dī ini la sī 'bá Ādróná drī kí itújó bábá āzī ngajó Kúrísītō nī, sī uru' 'bá ĩ'didrī kānīsā sijó. ¹³ Ásīsíná la āmbógó rī sī āma icíjó pírí ālu ā'ītáná āmaní sī ĩ'di nǐjó Ādróná Ngópi 'i, āzila āma dó sī acá 'bá zolépi 'bo la rú zojó rá cécé Kúrísītō āni.

¹⁴ Āma icó dó sī adrulé anzi níri ru tulé drī gá āzila vúlé ālúkúkū ímbátáná ĩnzō rú drī 'bā ujilé léru-léru rī rú ĩdí ku. 'Bá ũndūwā ĩnzō rú āzila ijó ĩnzō rú 'dī kí itúlépi rī ícó kí ulélé ku. ¹⁵ Kējī la gá, ijó mgbā Ādróná drī gá rī jojó lētáná sī rī la āma fē zojó gērī pírí sī Kúrísītō agá, ĩ'di drīlé kānīsā drī rī. ¹⁶ Kúrísītō sī uru' 'bá pírí icí ru ālu, ru icíjó sī ru rujó āngū ālu gá, ísú 'bā ũkpó fējó rī sī. Fē uru' 'bá ní zojó lētáná sī, uru' 'bá 'bā ísélé ālu-ālu 'bā āzī ĩ'didrī ngalé rī 'bā āni.

Īdri ú'dí Kúrísītō agá rī

¹⁷ Ijó 'dī sī, ma jọ la ĩminí āzila ma ĩmi bílé ĩndú lí rú Úpí drī gá rī sī, ĩmi u'á kí cécé 'bá Ādróná nǐlépi ku rī kí āni ku. Āko ĩ'bā kí ijó ũrājó drī la gá rī kí ũrōdrī kóru āzila ũnzíkānā rú. ¹⁸ Icó kí ijó vālé Ādróná drī gá ku, ā'dusīku ijó vāná ĩ'badrī kí ũnzí. Īdri ú'dí Ādróná 'bā félé rī kí agá 'dáyū, ā'dusīku nī kí ijó ku ásí la 'bā kí mbájó mbā-mbā rī sī. ¹⁹ ĩ'bā kí ijó ũnzí idéjó rī sī, kí dó sī drīnzá kóru, fē kí dó ru ijó ĩ'bā uru' 'bá 'bā lélé

rĩ idéjọ, āzila kí ijọ pírí drīnzá ru 'dĩ kí idé áyọ, āzila icó kí idélé ỳrĩ sī ijọ ūnzí sī ku.

²⁰ Ijọ ándrá ĩminí Kúrísītō nǐjọ rĩ adru gērĩ 'dĩ sī ku. ²¹ Āndá-āndá ru ĩmi are ijọ drī la gá rá āzila ĩmi 'bá ĩ'di vú ūbīlépi 'dĩ 'baní ímbá ijọ mgbā Yésũ drī gá rĩ rá. ²² Ímbá ándrá ĩmi sī ijọ idéjọ gbíyā ĩmi āni ídu rĩ sī rĩ a'bejọ rá, ídri ru izalépi ílĩ ĩ'di āni úlétáná ru 'dĩ 'i. ²³ ĩmi ásí kí 'bājọ ūrātáná ĩmidrī abe ú'dí ru, ²⁴ ĩsũ dó 'bá ú'dí 'bālé cécé Ādróná áni āzila ru i'dálépi ídri mgbā ālá rĩ sī rĩ áyọ.

²⁵ Ijọ 'dĩ sī, lē ĩmi alĩ ĩnzō ĩdĩ ku, lē dó ājọ ijọ mgbā rĩ āma ālu-ālu ā'ītáná agá 'dĩ 'baní, āma adrujọ uryu'bá ālu rĩ sī. ²⁶ “Ūmbā ĩmidrī agá lē ĩmi idé ijọ ūnzí la ku.” † Ĩtú 'bā 'de ĩmi drī gá ūmbā trū ku. ²⁷ Lē ĩmi a'be kējĩ āzĩ Sítánĩ ní sī ĩmi uléjọ ku. ²⁸ 'Bá ỳgũ rĩ lē 'bā ỳgũ āko āzĩ ĩdĩ ku, wó 'bā nga āzĩ ũkpó sī ĩ'di 'bā drī sī, sī ru āzā kojọ, icó dó sī āko ịsúlé fējọ 'bá lēmērĩ rĩ nĩ.

²⁹ Ijọ ijọ ūnzí la kí ĩmi ālu-ālu ní ku, wó ijọ ijọ mūkē fèlépi 'bá kí sī zo ũkpó ru ā'ītáná agá rá rĩ kí áyọ. Āngũ pírí agá ijọ ijọ 'bá 'bā kí sī ásí 'bājọ drī la gá rá rĩ kī, ijọ 'dĩ la 'bá ĩmi sī ijọ jojọ ĩ'baní rĩ kí āzā ko zojọ ā'ītáná agá rá. ³⁰ ĩmi ĩcāndĩ Úrindĩ Ālá Ādróná drī ku, Úrindĩ Ālá 'dĩ ícétáná i'dá ĩbīlé ĩminí ỳ'dú ĩmi unzejọ sī ĩmi trūjọ ijọ ūnzí agá rĩ 'i. ³¹ ĩmi a'be ásí ūnzĩ, ūmbā āzila āwókó cā, ĩmi āwā ku, jōku ĩmi u'dá 'bá ku, ĩmi idé ijọ ūnzí āzĩ āluná la 'bá āzĩ rụ ku. ³² Wó ĩmi idé ijọ múké rĩ kí ĩmi ālu-ālu ní áyọ, āzila ĩmi

† 4:26 Zābūrĩ 4:4

i'da ásì ĩgbĕ, ĩtrũ ĩjò ũnzí 'bá 'bã kí idélé ĩmi rú rĩ kí rá, cécé Ādróná 'bã ĩjò ũnzí ĩmidrĩ kí trũjò Kúrísītō sī rá rĩ áni.

5

U'ájó dīzã Ādróná drĩ agá

¹ ĩmi adrujò anzi Ādróná 'bã lélé ambamba rĩ kí rĩ sī, lē ĩmi idé ĩjò kí ĩ'didrĩ rĩ áni. ² U'dú píri sī ĩmi u'á lētáná sī cécé Kúrísītō 'bã āma lélé rĩ áni āzila fē ru ídri āma sī cécé ídétáná ũniyambamba idélé Ādróná ní rĩ áni.

³ Wó ĩjò āwũ āni jòku tì ũnzí āni jòku rọmgbó āni la lē 'ba i'da kí ru ĩmi drĩdrĩnĩ gá ku, ā'dusīku ĩjò 'dĩ adru kí múké ku 'bá ālá Ādróná drĩ 'banĩ.

⁴ Adru ĩminí múké ĩjò drĩnzá ru 'dĩ kí jójó ku, jòku ĩjò aza rú 'dĩ kí jòku ĩjò ápārākā āni 'dĩ kí abe, kĕjĩ la gá lē ĩfē āwā'dīfō Ādróná ní ĩjò ĩ'di 'bã idélé ĩminí 'dĩ kí sī. ⁵ Ā'dusīku ĩnĩ rá 'bá āwú' 'bá ru, 'bá ĩjò drĩnzá ru 'dĩ kí idélépi rĩ kí, 'bá rọmgbó ru rĩ kí abe ('bá 'dĩ 'bã áni 'dĩ ĩ'di 'bá ādroṅa ĩnzō rú 'dĩ kí ĩnzĩlépi rĩ 'i) icó Súrú Kúrísītō 'badrĩ Ādróná be rĩ ĩsúlé ĩ'di 'bã āwītā rú ku. ⁶ Lē 'bá āzĩ 'bã ulé ĩmi ĩjò jolé tì sī ífí kóru 'dĩ kí sī ku, ā'dusīku ĩjò 'dĩ 'bã áni 'dĩ kí sī ũmbā Ādróná drĩ la amú 'bá ĩ'di tì arelépi ku 'dĩ kí drĩ gá. ⁷ ĩjò 'dĩ sī, ĩmi icí ĩmi ĩ'ba abe ku.

⁸ Ā'dusīku ĩmi ándrá ĩnĩ āni, wó ú'dĩ'da ĩmi dó anzi dīzã āni Úpí agá. Lē ĩmi u'á dó anzi dīzã āni la rú. ⁹ Wó ùri múké dīzã 'bã kalé rĩ ĩ'di ĩjò múké agá, ĩjò píri adrujò ālá ru rĩ trũ āzila ĩjò mgbā rĩ abe, ¹⁰ āzila lē ĩmi ĩsú ĩjò Úpí ní āyĩkō

fēlépi rī ā'du yā rī. ¹¹ Lē ĩmi idé ĩjọ ífí kóru 'bá ĩnị agá 'dī 'bā kí idélé 'dī kí áni ku, wó rá la ĩmi iyá kí āmvé āngū ulé gá. ¹² Ā'dusīku ĩ'di drīnzá ru ĩjọ 'bá 'bá tị arelépi ku 'dī 'bā kí idélé ũnị 'dī kí agájọ 'bá agá. ¹³ 'Bá āzị drī ĩjọ 'bá 'dī 'badrị kí ají tondọlọ 'bá agá, 'bá kí nị la 'bá 'dī 'bā áni rī ĩ'di 'bá íngoní la yā rī gá rá. Ā'dusīku dīzā ĩ'di āko pírí kí fēlépi i'dájọ cé rī 'i. ¹⁴ ĩjọ 'dī bāsī jọjọ la,

“Mí angá mi 'bá ú'dú kolépi rī,
mí angá 'bá drālépi rá rī kí agá rī sī,
āzila Kúrísītō la āngū ji ĩminí rá.”

¹⁵ ĩjọ 'dī sī, ĩmi adru mīfị trū gērī ĩminí u'ájọ rī sī. ĩmi u'á 'bá ĩjọ nīlépi ku rī kí áni ku, wó 'bá ĩjọ nīlépi cé rī kí áni. ¹⁶ ĩmi ayú drīlẹba pírí ĩminí ịsúlé rī múké, ā'dusīku ú'dú 'bā kí adrujọ ũnzí rī sī. ¹⁷ Wó ĩmi u'á 'bá azalépi aza-azā rī kí áni ku, lē ĩnị ĩjọ Úpí 'bā lélé rī áyụ. ¹⁸ Lē ĩmi ĩmērā íwá sī ku, wó íwá la 'bá agụ ĩjọ ũnzí gá. Be la rá la ĩfē Úrindí 'bā ga ĩmi agá nī. ¹⁹ ĩjọ ĩjọ ĩmi drīdrīnī gá zābūrī sī, úngó sī āzila úngó úrindí drī kí sī. ĩngo úngó ásị pírí sī Úpí ní ĩ'di ịcújọ. ²⁰ Āzila lē ú'dú pírí sī ĩfē āwā'dīfō Ādróná āmā Átẹpị rú rī ní āko pírí sī, rụ Úpí āma āni Yẹsū Kúrísītō drī sī.

Ījọ ũkú 'bā āni āgọbị abe rī

²¹ ĩmi are ĩmi tị ĩmi drīdrīnī gá cécé ĩmi Kúrísītō rujọ rī áni. ²² ĩmi ũkú, ĩmi adru ĩnzítáná ru ĩmī āgọbị 'ba rụ cécé Úpí ní rī áni. ²³ Ā'dusīku āgọbị ĩ'di drīlẹ ũkú drī gá rī 'i, cécé Kúrísītō 'bā

adrujó drīlĕ kǎnīsā drī gá 'dī uru'ba ĩ'diní palé nī rī 'i. ²⁴ Wó kǎnīsā 'bā ĩjō Kúrísītō drī ĩnzījō rī áni, lē ĩmi ũkú ĩmi ĩnzī ĩmī āgōbī kī ĩjō pírí agá ĩndī.

²⁵ ĩmi āgōbī, ĩlĕ ĩmi ũkúka kī cécé Kúrísītō 'bā kǎnīsā lĕjō ĩ'di 'bā ru fĕjō ĩ'di sī pírí rī áni, ²⁶ idé ĩjō 'dī ĩni la sī kǎnīsā 'bājō ndú ālá ĩjō ĩ'didrī gá rī sī, ĩ'di 'bā ĩ'di ũjījō ālá ru ĩyī sī 'bo rī 'bā vúlé gá. ²⁷ Kúrísītō idé ĩjō 'dī ĩni la kǎnīsā dó sī adru ālá ru, ĩjō kóru, jōku gbētí kóru, jōku ĩlúwé kóru ĩ'dinī. ²⁸ Gĕrī ālu 'dī sī, lē āgōbī 'bā lē kī ĩ'bā ũkúka kī cécé ĩ'bā kī ru uru'ba lĕlé rī áni. Ágōbī ĩ'di 'bā ũkú lĕlépi rá rī lē ru rá. ²⁹ Āma āzī ĩjō mgbā sī ru uru'ba gālĕpi úmgbé la 'dáyū, wó ĩ'di ĩ'diní ākónā fĕ āzila tā la mba cécé Kúrísītō 'bā kǎnīsā tǎmbalé rī áni, ³⁰ ā'dusīku āma uru'ba ĩ'didrī gá rī 'bā wókō āzī rī 'i. ³¹ ĩjō Ādróná drī silé rī 'bā jolé rī áni, “ĩjō 'dī sī, āgōbī la mu ĩ'di 'bā átĕpī kī a'belé āndrĕ be āzila kī dó ru icí ũkú ĩ'didrī be, kī ĩrī trá ru icí acájō uru'ba ālu rú.” † ³² 'Dī ĩjō āzī ũkpó 'bā āzī 'bā nīlé ku la, wó ma ĩjō jō Kúrísītō drī gá āzila kǎnīsā drī gá. ³³ ĩjō 'dī sī, ĩmi ālu-ālu lē 'bā lē kī ĩ'bā ũkú kī cécé ĩminí ĩmi lĕlé rī áni āzila lē ũkú ālu-ālu 'bā ĩnzī kī ĩ'bā āgōbī kī.

6

ĩjō anzī 'badrī 'bá kī tīlĕpi rī kī abe rī

¹ Anzī, ĩjō pīrī rī gápi 'dī, ĩmi are 'bā ĩmi tīlĕpi rī kī tī ā'dusīku ĩmi Úpí āni. ² “Mí ĩnzī mí átĕpī kī mí āndrĕ be” 'dī āzítáná drīdrī ĩjō azijō drī la

† 5:31 ĩ'dóná 2:24

gá cí rá rĩ 'i. ³ “Ījọ 'dĩ sī, ĩjọ pírí mídrí rĩ kí dó sī adru drīlẹba rú, ílí mídrí u'ájọ ụnọkú drī gá rĩ kí dó sī ru ịdrī āzo rú.” † ⁴ Īmi anzi átẹpika āzila andreka, ĩjọ ĩjọ anzi 'baní 'a vená fẹlẹpi rĩ kí ku, kẹjị la gá ĩmi imbá kí, kí izójọ ĩjọ Úpí drī gá rĩ sī.

Āti'bo kí āmbogo ỉ'badrī kí abe

⁵ Īmi 'bá āti'bo rú 'dĩ, ĩmi ịnzị 'bá āmbogo ĩmi drīlẹ gá ụnọkú drī gá 'dĩ kí ịnzị-ịnzị, ụrī trū, āzila ásị múké sī cécé ĩminí tá Kúrísītō ịnzịjọ rĩ áni.

⁶ Īmi ịnzị kí lú ỉ'baní sī āyīkō fẹjọ ỉ'baní mịfị 'bājọ ĩmi drī gá rĩ sī ku, wó cécé ātí'bó Kúrísītō drī ĩjọ Ādróná drī idélẹpi ỉ'di 'bā angájọ ỉ'di 'bā ásị gá rĩ áni. ⁷ Īnga āzị āyīkō sī cécé ĩmi 'bā rĩ nga la Úpí ní rĩ áni, adru 'baní rĩ áni ku. ⁸ Ā'dusīku ĩminí nījọ la rá Úpí la 'bá pírí āzị múké ngalẹpi 'dĩ kí ụfẹ ĩjọ múké ỉ'bā kí idélé rĩ sī drī kí tání adru ātí'bó jōku 'bá drīlẹ mgbọ trū la.

⁹ Īmi 'bá āmbogo rú āti'bo kí drīlẹ gá 'dĩ, ĩmi idé ĩjọ kí 'bá āti'bo rú 'dĩ 'ba rú gẹrị ālu 'dĩ sī, ịfẹ ỉ'baní ụrī ku, ā'dusīku ĩmi nījọ la rá 'bá āmbógó āti'bo 'dĩ kí drīlẹ gá āzila ĩmi drīlẹ gá la cí 'bụ galé rĩ sī, āzila ỉ'di agá uyaná 'dáyụ.

Āko ā'dị drī Ādróná drī 'dĩ kí

¹⁰ ĩjọ āsịjọ rĩ, ĩmi adru ũkpó ru Úpí agá āzila ũkpó ỉ'didrī āmbógó rĩ sī. ¹¹ Īsū āko Ādróná drī ā'dị drī kí pírí ĩmi ụrụ'ba gá, ĩmi dó sī pá tu ũkpó ru ĩjọ Sítánĩ 'bā lẹlé itulé rĩ kí ndějọ. ¹² Ā'dusīku ā'dị āmaní 'dilé rĩ adru ụrụ'ba ārí trū 'dĩ be ku,

† 6:3 Āzítáná Amviná 5:16

wó rá la drīlẹ ndú-ndú úrindí ũnzí kí drī celépi 'dī kí abe, ũkpó ũnókú ijó ũnzí āngū ìnì drī 'dī kí abe āzila úrindí ũnzí ũ'bí āngū 'bū gá rī agá 'dī kí trū. ¹³ Ijó 'dī sī, ĩsū āko ā'dí drī Ādróná drī 'dī kí pírí ọrú 'bá gá, ĩmi icó dó sī mẹrọ 'bá drī arulé ọ'dú ũnzí rī sī, āzila ĩdrī dó ijó 'dī kí de pírí 'bo, ĩtu pá cí. ¹⁴ ĩtu pá ũkpó ru, ĩmi icí ĩmi ọpícẹ sẹrī ijó mgbā drī sī, ĩmi amvu ĩmi ágá íníríkó ijó pírí rī sī, ¹⁵ āzila ĩsū ĩmi pá gá kámúka sī adrujó bábá ijó mgbā ásí ịgbẹ drī gá rī ũlújó rī 'i.

¹⁶ Ũ'bājó la 'dī drī gá pírí ĩ'du góbéré ā'ítáná drī gá rī, ĩmi sī 'é ācí'bírító Sítánī 'bā agbélé ĩmi rú 'dólẹ rī kí anụ benī. ¹⁷ ĩ'du kófíyā aya rú Ādróná drī patáná drī gá rī sulé ĩmi drī gá, āzila ménéjá Úrindí drī 'i 'dī ijó Ādróná drī gá rī 'i. ¹⁸ ĩri Ādróná ā'ílẹ sáwā pírí sī Úrindí sī ijó pírí kí agá, ĩ'di zijó māmálá 'bājó ijó pírí sī, āzila ijó ĩmi ásí 'bā lẹlé rī kí sī. Ũrātáná ĩmidrī kí agá, ĩmi adru mífí trū āzila ĩmi ā'í Ādróná 'bá alá rī 'baní pírí. ¹⁹ ĩmi ā'í vā mání Ādróná ĩndī mání áma tì nzī agá sī ijó ũlújó, ijó āfúlẹpi áma tì gá fẹlé ũlúlẹ rī lẹ ájọ sī ĩ'di ọrī kóru sī ijó mgbā zílẹ zī-zī rī fẹjọ nījó, ²⁰ ā'dusíku 'dī ijó mgbā má sī adrujó lé'di la rú sī áma umbéjọ nōrórō sí gá rī 'i. ĩmi ā'í mání Ādróná má ũlū sī ijó tondọlọ ọrī kóru cécé Ādróná 'bā lẹlé ánga rī áni.

Zítáná āsījó rī

²¹ Tụkíkọ má adrípí má lẹlé ambamba átí'bó Ọpí drī ā'ítáná trū rī la mụ ĩminí ijó pírí kí ũlúlẹ rá, ĩmi dó sī gbíyā mádrí kí íngoní yā rī nī āzila

ma dó ã'du idé yã rĩ abe. ²² 'Dĩ bāsĩ ñjọ mání tị la pějọ ñmi rùlé i'dajọ la ñminí ãma 'dólé íngoní ãzıla 'bã ùnmĩ rú sĩ ñmi ásị benĩ.

²³ ãDróná ãmã Átẹpị ãzıla Úpí ãma ãni Yẹsũ Kúrísītō 'bã fẽ ñminí ásị ñgbẹ, ñmi 'bá ã'ítáná agá 'dĩ, ãzıla 'bã fẽ ñminí ñmi lějọ ãzıla vâ mujọ Kúrísītō ã'ịñâ trũ drĩ gá. ²⁴ Lětáná uyaná kóru rĩ 'bã adru 'bá pírí Úpí ãma ãni Yẹsũ Kúrísītō lələpi rĩ 'ba rụ lětáná ukólẹpi ku rĩ abe.

Ījò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505